

SYLABUS PRZEDMIOTU

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Organizacja społeczna i gospodarka łowców-zbieraczy oraz rolników / Social and economical organisation of hunter-gatherers and farmers
2.	Dyscyplina Archeologia
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Archeologii
5.	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S2-WSOSGŁZR
6.	Rodzaj przedmiotu/modułu Obowiązkowy
7.	Kierunek studiów (specjalność)* Archeologia (specjalność: archeologia powszechna)
8.	Poziom studiów (<i>I stopień*</i> , <i>II stopień*</i> , <i>jednolite studia magisterskie*</i> , <i>nazwa Kolegium Doktorskiego*</i>) II stopień
9.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I rok
10.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) Zimowy
11.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład, 30 godzin
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu Wiedza z zakresu archeologii i nauk społecznych, ogólna znajomość problematyki z zakresu archeologii powszechnej, paleolitu, mezolitu i neolitu
13.	Cele kształcenia dla przedmiotu Wykład podejmuje zróżnicowane kwestie dotyczące problematyki organizacji społecznej i gospodarczej społeczności łowiecko-zbierackich i rolniczo-hodowlanych w oparciu o teoretyczną refleksję nauk społecznych oraz aktualny stan badań archeologicznych. W jego trakcie student zapozna się z syntetycznym przeglądem zjawisk transformacji społecznych i gospodarczych od założeń życia społecznego do początku epoki brązu.
14.	Treści programowe: 1. Początki życia społecznego: istoty o małych mózgach 2. Pół miliona lat z pięściakami: fenomen kultury aszelskiej w Europie 3. Zagadka przełomu technicznego u schyłku plejstocenu środkowego 4. Neandertalczyk: jego życie społeczne oraz kultura symboliczna 5. Krystalizacja nowego społeczeństwa – paleolit górny 6. Egalitaryzm, status, hierarchia w społeczeństwach łowiecko-zbierackich. 7. Co skrywają obrazy? Sztuka paleolityczna i mezolityczna a życie społeczne. 8. Czerwień i czern – w poszukiwaniu dawnych znaczeń pigmentów. 9. Osiadły tryb życia - blaski i cienie, czyli o początkach sedentyzmu. 10. Ostatni łowcy i zbieracze - próba interpretacji społecznej. 11. Rewolucja neolityczna: rewolucja gospodarcza, społeczna czy ideologiczna? 12. W cieniu długich domów: pierwsi rolnicy i hodowcy w środkowej Europie 13. Nie tylko miedź i monumentalne mogiły: wczesny i środkowy eneolit 14. „Wiatr” ze wschodu? Późnoeneolityczne społeczności hodowców 15. Stapiając w całość. Społeczności początku epoki brązu

	- realizowane w sposób tradycyjny (T)* 1-15 - realizowane online (O)* 1-15 Treści programowe realizowane online powinny być opatrzone numerami porządkowymi wg kolejnych godzin, kolejnych zajęć lub kolejnych bloków tematycznych, które zajęcia obejmują.	
15.	Zakładane efekty uczenia się Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu archeologii różnych epok. Posiada wiedzę na temat metod analizy różnych danych i ich interpretacji, prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych. Posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin. Potrafi krytycznie analizować różne rodzaje danych z uwzględnieniem nowoczesnych metod badawczych. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie. Wykazuje kompetentną odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W04 K_W07 K_U04 K_U05 K_K01 K_K08
16.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) <u>Literatura obowiązkowa</u> Gamble C., Gowlett J., Dunbar R. 2017. <i>Potęga mózgu. Jak ewolucja życia społecznego kształtowała ludzki umysł</i> . Copernicus Center, Kraków. Kruk J., Milisauskas S. 1999. <i>Rozkwit i upadek społeczeństw rolniczych neolitu</i> , Kraków. Pääbo S. 2019. <i>Neandertalczyk. W poszukiwaniu zaginionych genomów</i> . Prószyński Media, Warszawa. Przybyła M. S. 2014. <i>Teoria ewolucji w archeologicznych badaniach nad dawnymi społeczeństwami</i> , Kraków. Reich D. 2019. <i>Kim jesteśmy, skąd przyszliśmy...</i> , CiS Stare Groszki, Warszawa. Tomasello M. 2015. <i>Dlaczego współpracujemy</i> , Copernicus Center Press, Kraków. <u>Literatura uzupełniająca</u> Bojs K. 2018. <i>Moja europejska rodzina. Pierwsze 54 000 lat</i> , Warszawa. <i>The Past Societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages</i> , t. 1: 500 000-5 500 BC, red. J. Kabaciński, Warszawa 2016. <i>The Past Societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages</i> , t. 2: 5 500-2 000 BC, red. P. Włodarczak, Warszawa 2016. Tabaczyński Stanisław, Marciniak Arkadiusz, Cyngot Dorota, Zalewska Anna (red.), <i>Przeszłość społeczna. Próba konceptualizacji</i> , Warszawa 2012	
17.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: - egzamin ustny	
18.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: - egzamin ustny	
19.	Nakład pracy studenta/doktoranta	
	forma realizacji zajęć przez studenta	liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład*:	30
	praca własna studenta/doktoranta (w tym udział	

	w pracach grupowych) np.:	
	- przygotowanie do zajęć:	
	- czytanie wskazanej literatury:	50
	- przygotowanie prac/wystąpień/projektów:	
	- napisanie raportu z zajęć:	
	- przygotowanie do sprawdzianów i egzaminu:	40
	Łączna liczba godzin	120
	Liczba punktów ECTS (<i>jeśli jest wymagana</i>)	4